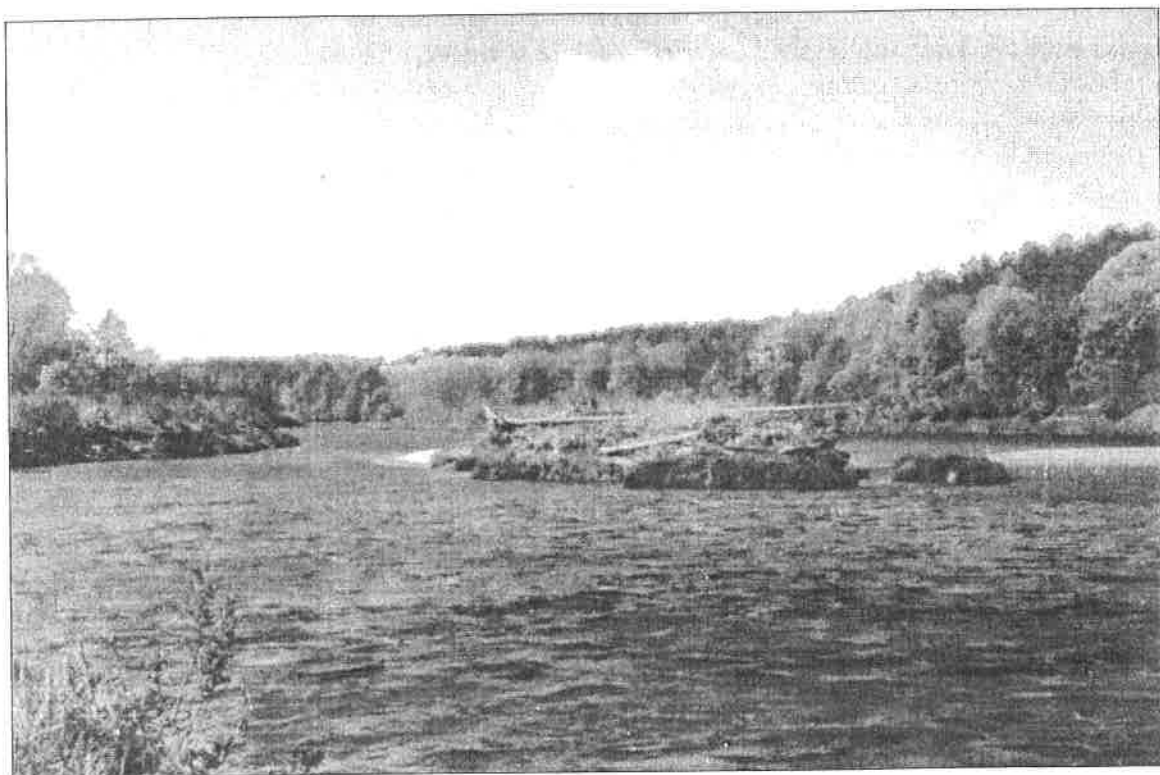

Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca
Informatīvi izglītojošā
avīze

PARKS

2006. gada

Nr. 26

septembris

Redaktora sleja

Sveiks, lasītāj! Ir aizgājusi vasara... Kāda tā ir bijusi katram no mums? Ko esam redzējuši, dzirdējuši, darījuši un izjutuši?

Es vēlos nedaudz atgādināt šīs vasaras (manuprāt) īpašos notikumus.

14. jūlijā pievakarē Mūžībā aizgāja Eidis – leģendārais AKTIERIS Eduards Pāvuls – Romeo, Oskars, Pērs Gints, Ceplis, Kurmis, Prātnieks, Ozols, Janka Pipars...Nu jau tautā mīlētais skatuves un kino MĀKSLINIEKS savas lomas spēlē uz citas skatuves.

Šī vasara ienesa arī citas vēsmas mūsu ikdienā.

Piekto gadu Jūrmalā notika starptautiskais estrādes dziesmu izpildītāju konkurss „Jaunais vilnis – 2006”. Šoreiz 1. vietu un 50 000 dolāru naudas balvu izcīnīja amerikāņu vokāliste Anželi La Rouza. 24 gadus vecajai māksliniecei aiz muguras ir daudzas uzvaras Amerikas konkursos. Pirmā vieta Jūrmalā bija viņas debija Eiropā. Savu, krievu valodā dziedāto konkursa uzvaras dziesmu Anželi mācījās 4 mēnešus. Drīzumā viņa to dziedās savā dzimtenē – Maiju cilts indiāņiem.

Masu medijos liela uzmanība tika pievērsta seksuālo minoritāšu iecerētajiem pasākumiem valsts galvaspilsētā. Labi gan, ka viņu gājiens Rīgas ielās netika atļauts. Neviens homoseksuāļiem un lezbietēm neliedz dzīvot tā, kā viņi to vēlas. Manuprāt, mūsu sabiedrība vēl nav gatava mierīgi uztvert viņu publiskās aktivitātes.

Augusta sākumā Strenči svinēja par tradīciju kļuvušos Pilsētas svētkus. Pilsēta bija sakopta un skaista. Tīrgus laukumā varēja vērot kulināru konkursu, dejotāju un dziedātāju priekšnesumus. Parkā bija apskatāmas puķu kompozīcijas. Manuprāt citos gados „Puķu iela” bija skatāmāka un skaistāka. Svētku noslēgumā notika „Vakara mūzika”, uz Gaujas un balle estrādē. Ar prieku un lepnumu jāatzīst – ne katrā Latvijas pilsētā tiek organizēti un svinēti tik skaisti svētki, kādi tie ir Strenčos. Ne katra pilsēta ir tik sakopta, kā Strenči.

Vasaras periodā avīzes redakcija bija atvaļinājumā. Nu esam atgriezušies, lai strādātu. Man, kā „Parka”, redaktoram, šobrīd prioritāra ir tikšanās ar avīzes lasītājiem, kura notiks septembra beigās vai oktobra sākumā.

Uz drīzu tikšanos!

Kārlis Kukuris, redaktors

Avīzes redkolēģija:

Redaktors: Kārlis Kukuris.

Literārā redaktore: Daiga Lapīna.

Fotomākslinieks: Aldis Ozoliņš

Korespondente: Iveta Boicova.

Konsultanti: Dainis Matisovs,

Sandra Pakalne,

Svetlana Pehure,

Jekaterina Jeremejeva.

Mūsu adrese: Strenču PNS, RC „RASA”,

avīze „Parkš”

Valkas iela 11, Strenči. LV - 4730.

Ir 18. jūlija rīts- šodien braucam ekskursijā.

Diena sākas ar skaistu saulīti. Izbraucam no Strenčiem uz pirmo apskates objektu- z/s "Zaķīši." Tur mūs laipni sagaida un iepazīstina ar saimniecību. Apskatām trušu audzētavu un trušu dārzu (truši dzīvo brīvībā). Tālāk mūs ved apskatīt Pekinas, Muskuspīles un viņu mazulus. Tad seko Zānes kazu un kazlēniņu apskate un visbeidzot apskatām arī nelielo zirgu ganāmpulku ar kumeliņiem.

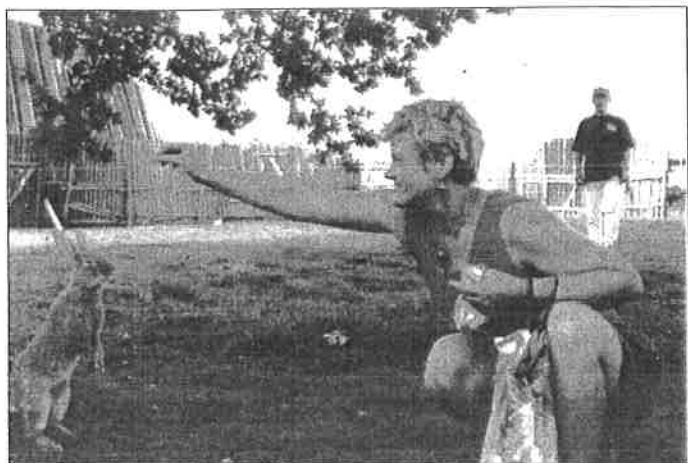
Pēc tam braucām apskatīt Āraišu Ezerpili, kur mūs laipni sagaidīja gide un par Āraišu ezeru pastāstīja teiku- pirms 1000 gadiem ezers lidojis pa gaisu, bet lejā pa pļaviņas vidu tecējis strautiņš. Strautā jaunas meitas mazgājušas drēbes, bet pļavā ganījušies āži. Pēc brīža pie debesīm parādījies liels mākonis, meitas jutušas, ka labi nebūs un tāpēc sākušas saukt: "Ārāži, Ārāži." Ezers izdzirdējis savu vārdu nokrita no debesīm uz pļavas un tā radies Āraišu ezers.

Trešā apskates vieta – Cēsu pilsēta, kura no 14. – 16. jūlijam svinēja savu 800 gadu jubileju. Pastaigājām pa nomales ieliņām un bija tāda sajūta, it kā staigātu pa Vecrīgu. Viss kluss un mierīgs. Apskatījām pilsētas parku, kurā ir skaistas strūklakas, bet dīķīša vidū peldēja divi melnie gulbji, kuri uz Cēsīm atvesti no Portugāles.

Noslēgumā apmeklējām Ungurmuižu, kuru ir cēlis barons Baltazars de fon Kampenhauzens un savā testamentā rakstījis, ka šis īpašums nav pārdodams un tas arī izpildīts. Muižas koka ēkas saglabājušās no 18. gadsimta. Muižā ir saglabājušies zīmējumi uz sienas, kas tapuši 1751. gadā. Dārzā atrodas atjaunotais tējas namiņš, kurā barona ģimene ar visiem baudīja tēju. Ir saglabājusies koku aleja uz kapliču. Šī aleja ir uzņemta filmā „Tās dullās Paulīnes dēļ.”

Par šo jauko ekskursiju paldies Sandrai Pakalnei un novēlu, lai viņai nepietrūkst ideju ekskursijas maršrutu izvēlē!

= Gita Taube =

= Sandras Pakalnes foto =

Nevienam pašam negribas būt tukšai vietai, bet nevajadzētu uztraukties, senais diktators –filozofs Marks Aurēlijs skaidro, ka katrā cilvēkā slēpjas ģēnijs tikai jāuzdrošinās viņu izvilkt dienas gaismā. Sadosimies rokās jūru nosargāt, svešie mūsu jūru nesargās. Sadosimies rokās tautu audzinot, svešie labprāt purvā mūsu tautu iedzīs. Baltijas ceļā, visi tautai labu vēlošie no Igaunijas robežas, līdz Lietuvai sadevās rokās, bet nevis ar seju ceļa virzienā, bet ar seju pret ceļa vidu, jo mēs negribējām skriet uz nekurieni (Eiropu),bet domājām par izaugsmi visās jomās. Tajā laikā mēs bijām spēka, spara un labas gribas pilni, bet tas, kas bija palēnām izbija, tagad mēs esam apātijas, depresijas un noslēgtības pārpilni. Kārlis Straubergs (folkloras krātuves pārzinis) rakstīja: „Nēvar tautu audzināt tai ieborējot, ka tā ir stulba, nelabojama, ļauna, un arī bērnus par labiem cilvēkiem neizaudzinās iestāstot tiem, ka tie ir slinki, muļķi, ļauni.” Bērns uz katra soļa ir uzmundrināms, paslavējams par katru nieku, un aizrādāmas kļūdas un neveiksmes, aizvien turams redzes lokā. Bet, lai mēs neizdarītu kļūdas, un pie tam vēl nelabojamas kļūdas, mums ir pastāvīgā kontaktā un saskaņā jābūt. Bet lai to sasniegtu nepieciešams rakstīt un sūtīt, vai vienkārši iesniegt vēstules, vai rakstus. Sadosimies rokās tautu izglītot, rietumi nelabprāt grib mūs izglītēt. Lai Dievs palīdz visiem!

= Saulvija Tomašūnas- 5. nodaļas paciente =

О доброте и современной молодежи.

Бывает: находит на тебя черная туча, обволакивает, не дает дышать. Всё не так, все тебя обижают, не кто не любит, весь мир злой и настроен против тебя. И никакого просвета, никакого будущего. Зачем тогда жить? Так начинается ДЕПРЕССИЯ. Умные идут к врачу, я начала лечиться "народными средствами" в компании сомнительных друзей. Так как я работаю в проекте EQUAL, руководителя которого главная медсестра нашей больницы- Е. Еремеева. Она, несмотря на свою занятость, зашла ко мне домой и вместе с моей дочерью отправила меня в нашу больницу. Я ещё не поняла, но уже началась ДОБРОТА, "Зачем в больницу?!"- думала я, "Мне и тут хорошо." Но поехала.

И ... попала в море ДОБРОТЫ. Как обычно бывает: забыла взять расческу, мыло, туалетную бумагу, полотенце. Санитарки и больные дали всё, что я забыла взять. Но персонал 1-го отделения, в котором я обычно лечусь, и раньше к пациентам хорошо относился; речь сейчас не об этом.

Раньше я, в основном, лежала на первом этаже. Всем известный уют и прекрасный интерьер 1- го этажа 1- го отделения: палаты на 3 пациентки, веранда с зимним садом, вся в цветах, попугайчики.

2- ой этаж вообще поразил новизной и красотой. Сделан ремонт, стены и двери окрашены в мягкие, приятны тона, сменены окна. На окнах очень красивые, со вкусом шитые занавески. На них я смотрела с гордостью: их шили мы, швей проекта EQUAL под руководством нашей Визбулите, известной своим художественным вкусом.

Персонал по- прежнему понимают пациента с полуслова, по прежнему чувством юмора.

Но речь, повторяю, не об этом. Речь пойдет о санитарках. Когда я попала в 9-ую палату к трем лежащим бабушкам, там ухаживали за больными молоденькие санитарки. Как и положено для их возраста и красоты, с макияжем, маникюром и прочими атрибутами молодости. Я ужаснулась: ну разве такие красивые и молодые

будут ухаживать за лежащими бабулями, как положено?! Подмывать их, кормит с ложечки?

И вот тут я увидела ещё большую ДОБРОТУ. Я увидела санитарочек в работе. Они не работали, они ЛЮБИЛИ этих лежащих бабуль. Вкладывали в свою работу душу и сердце. Подмывали, переодевали, смазывали, кормили с ложечки, расправляли рубашку, чтобы не было морщин, поворачивали то на один бочок, то на другой. И всё это делали, ласково приговаривая: "Кушай, милая, открой ротик!" "Сейчас мы тебя повернём, милая, тебе будет удобно." И так всю смену.

Я, конечно, не хочу сказать, что санитарки постарше делали всё это хуже. Но они постарше, а, значит опытнее, думают о Боге, душе. Для них это уже привычно. Но откуда же в молодежи столько любви и сострадания к больным бабулям. Со стороны глядя, можно было подумать, что это- их родные бабули, самые любимые. Низкий поклон им до земли от всех бабуль и их родственников. Приказам можно заставить работать, вкладывать душу и сердце, дарить свою любовь больному, чужому им человеку,- нет. ДОБРОТА или есть в человеке, или её нет.

Психически больные люди- самые добрые люди на Земле. Они легко ранимы, доверчивы и откровенны. Их легко обидеть словам, поступкам. Но как мне хорошо было среди них, в море ДОБРОТЫ.

Алёнка, "Лёха", тайфун в отделении. Не разговаривает- кричит; не ходит носится по коридору. (В общем, я в молодости). Я увидела, как она помогала санитаркам вывести лежащую больную в туалет. Она нежно вела её под руку, и со стороны можно подумать, что эта бабуля- самая близкая ей родня.

Детдомовка Винета. С одними дерётся, других обнимает. Одному Богу известно, по какому признаку она отбирает. Но она часто садилась на постель к лежащей бабуле, которая не разговаривала, еле шевелила ручками; высохшая, сморщенная бабушка. Винета гладила бабулю по щеке, целовала в губы, повторяла: " Тётяшка! Тётяшка!" И случилось чудо! Когда Винета убежала, бабуля открыла глаза, посмотрела на меня, с усилием помахала мне рукой. Я наклонилась над ней, и она еле слышно прошептала:" Где девочка? Позови!"

= Valda Strēlniece (L. Haritonova) =

Prātulīnas

Ļaudīm mēles ir asas kā dzelkšņi,
Ka tikai kādam iekost var;
Kādēļ gan nenolauzt dzelkšņus kā
rozēm,
Lai Tavs teiktais prieku dod.

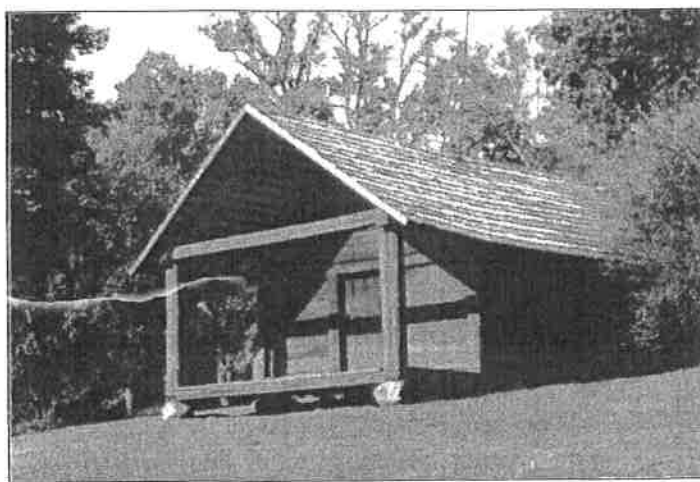
Es jūtos kā pie sienas pakārta
lelle –
Uz mani ar dunciem met...
Nezinu, kurš palidos garām,
Kurš sāpīgi trāpīs.

Vai vien puķe ziedēt drīkst?
Arī sievietei vajag ziedēt!
Sievietei vajag ziedēt
Visu laiku caur mūžu ejot!

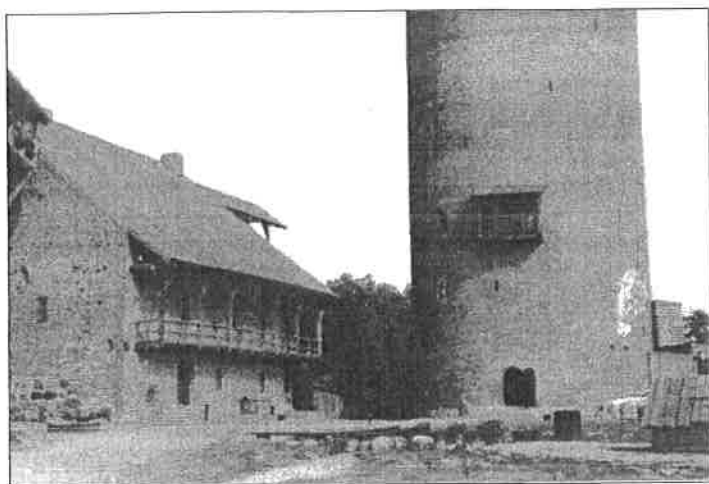
Es jūtos kā naktstauriņš,
Kas apsvilinājies,
Lidojot pretī gaismai...
Tāds pats prieks...
Tāds pats apjukums...
Tādas pašas sāpes...

= Inga Siliņa - 6. nodaļa =

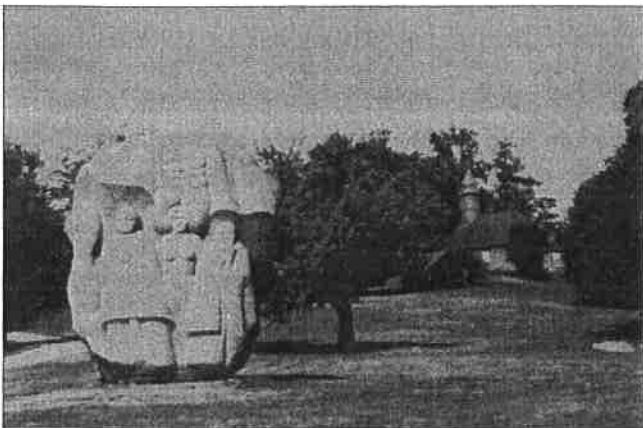
ALDA OZOLIŅA FOTO "MANA VAŠARA"

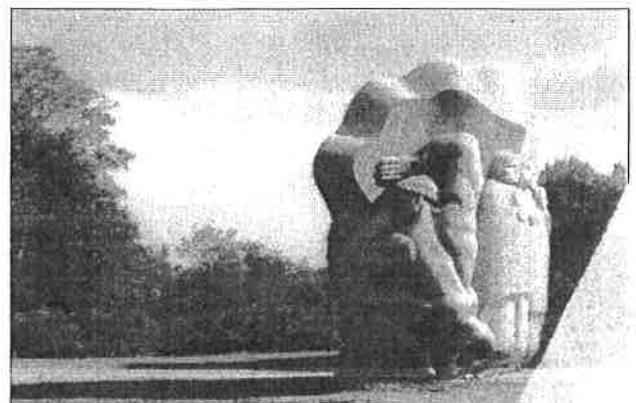
Mūsu fotogrāfs Aldis Ozoliņš savas vasaras ceļos apmeklēja Siguldu un Turaidas muzeju. Ar savu skatu uz redzēto Aldis iepazīstina arī mūsu avīzītes lasītājus.

Turaidas pils. 1212. gadā nodedzinātās koka pils vietā Rīgas arhibīskaps 1214 – 1566 gadam uzcēla viduslaiku mūra pili, kur šodien pēc restaurācijas ir apskatāma ekspozīcija, kas atklāj Turaidas savdabību Latvijas kultūrvēsturē.

Dainu kalns ir Turaidas muzejā esošā Tautas dziesmu parka sastāvdaļa. Tajā atrodas 26 Induļa Rankas veidotās skulptūras, kas veltītas latviešu folklorai, godinot Krišjāni Baronu – ievērojamo tautas dziesmu apkopotāju.

J ū s u g a l d a m

Maizes salāti

- 1.1 kukulītis rupjmaizes “Ķieģelītis”
2. Sīpoli – pēc vēlēšanās
3. Konservētie zirnīši 700 g
4. 1 paciņa majonēzes
5. 2 vai 3 olas

Pagatavošana: Rupjmaizi sagriež nelielos kubiņos, apcep eļļā. Sīpolus arī apcep eļļā zeltainus. Bļodā kārtu: Apakšā apceptā rupjmaize, kuru pārklāj ar apceptiem sīpoliem. Tad virsū liek konservētos zirnīšus. Visu pārlej ar majonēzi. Olas novāra un pārrīvē pāri kā dekoru. Salātus atstāt uz pusstundu ievilkties. Labu apetīti!

Kartupeļu ligzdiņas

1. 1 kg kartupeļu svaigi vārītu
2. 100 gr sviests
3. 100 gr krējums
4. 2 gab. olu dzeltenumi
5. sāls, pipari

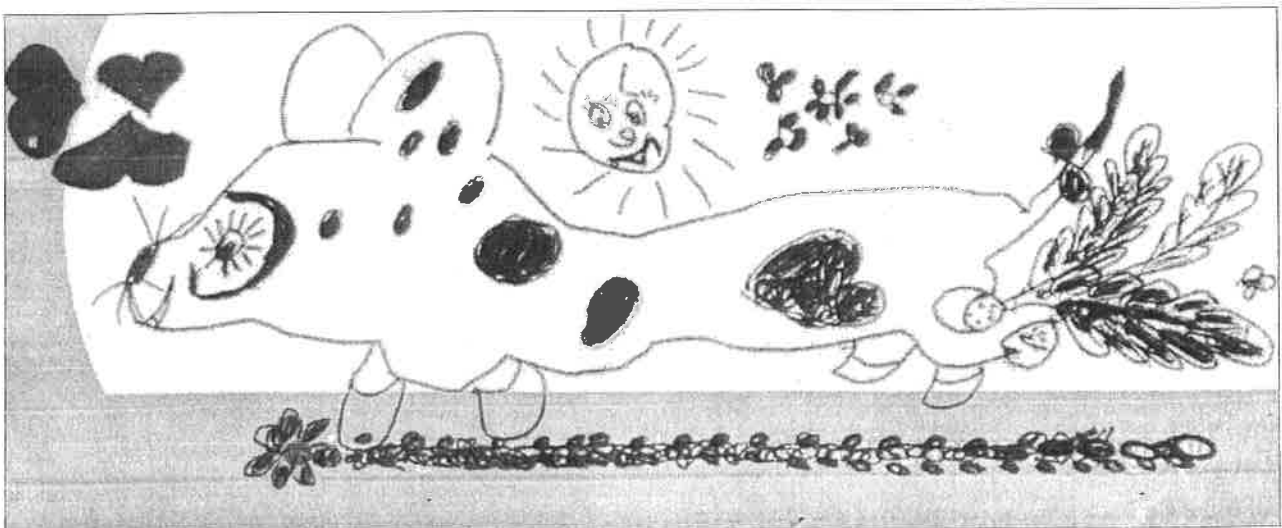
Pagatavošana: (laiks 60 min.)

Novārītus kartupeļus samīca, pievieno krējumu, olu dzeltenumus, sāli, piparus. Šo masu liek konditorijas maisiņā un uz ieeļļotas pannas izveido putnu ligzdiņas formu. Vidū var likt gan:

1. apceptus sīpolus, tomātus un ķiplokus
2. rīvētu sieru
3. smalki sagrieztus apceptus dārzeņus
4. vai iesist vidū jēlu olu
5. vai arī kādu pildījumu pēc savas garšas.

Tad cep visu cepeškrāsnī.

= Daira Kozure =

= Silvijas Zalakas- Silakmenes zīmējums =